Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

годяна дїесь." Були такі люди давнійше а і тепер суть, що підносили протест против переслїдувань религійних, против боротьби о віру, против недолї, нужди і надужить таких, яких жадна держава на сьвітї в сїм століттю не могла би в собі змістити. Історія однак доводить аж неоспоримі сьвідоцтва, що кождий сильнійший зворот гадок людських царі та їх підніжки вищали і нищуть аж доки їм житя і сил стане. До таких людий, котрі заступались за ядром російського народу, то є за мужиком, хлопом, простаком і неотесанцем, належать Пушкин і Толстой, та ціла фаланга всяких російських „—істів." Ті люди виділи, що сей хлоп бідчий, визискуваний, обдираний зі скіри через урядників, право — чи цароспавних батюшків, тиманий з далека від осьвіти, хлоп дикий, страшний, але не дурний, який мимо своєї покора з цілою силою прамує до розвязаня своєї сумної долї. Они знали, що хлоп сей мимо великого часу переховав в переказах память, як його Петро Великий віддав в неволю, а Катерина — розпустниця, „звізда півночи" розтягла неволю на безземельних і на Українців, а своїм панам дала право карати мужика не кнутом але каторгою і Сибіром. Люди сї виділи гріхи Росії против людства та цивілізації підносили протест против сего. Але щож з того. Пушкин за се, що сказав:

„В Росії нїт закона
А только столп, а на столпі корона"

мусїв тяжко відпокутувати. Толстой вістав виклятий. Тургенев пів житя свого мусїв перевести за границею, в Швайцарії. А що дїялось з „—істами"? Сї люди за милосердіє свое та співчуте до хлопа платили та і платять житем своїм, або гниють по „славних" російських тюрмах, або коротають вік в якімсь глухім куті на вигнаню.

Ось таке дїесь в державі, котра опирае ся на православію та обрусїню. Ті стовпи, на котрих стоять російські порядки, зробили з народу страшенно темну та інертну масу. Зробили они се, розуміє ся лишень в сїй цїли — „що в мутній воді — лїпше рибу ловити." Ось цареславні батюшки — вам лїпшеб махати в Росію, засукати рукави, та взятись до праці над своїм народом, щоб він дійшов до сьвідомости, до самопізнаня, та щоби сам з'умів постояти за собою і зробити в своїй ріднїй хатї порядок. Не товчи ся вам по Америцї, та не завертати людям голови дурницями. Але ви такої праці боїтесь! Колиб ви колись показали сьвітло правди і науки, то і вам сейчас бувби конець! Доки нарід буде бродити в темноті, до того часу і ви еще заживете. Але знайте се, що страшнійшої кари на сьвітї нема, як кара розгніваного люду!

Щоби Вп. читателям представити, що не лишень Николай II. есть лялькою виозджений кимсь на престіл, але і другі його попередники також, не були иньшими від нього, — тому роскажу коротенько історію російських царів — на підставі таких писателїв як Leroya-Beulieu, Hermann, Тургенев, Касарович, Толстой, Eltzbacher, Kennan, Sclavus, Степняк, Герцен і иньші.

(Дальше буде.)

Лист із старого краю.

Дорогі Родимцї! Не знаю, чи читаете Ви мої листи і чи вони хоч трохи інтересують. Може бути, що в моїх письмах за мало сензації, за мало цікавих новинок; а може бути, що Ви вже занадто призабули на старий край тай не хочете навіть знати, що у нас дїе ся. Якби там воно не було, то я таки дуже Вас прошу прочитати отсих кілька гадок та рефлексій, які я кидаю на папір по безпосередним враженю з нашого всенародного сьвята, що відбуло ся на днях 1 і 2 лютого с. р. в столиці Галицької Руси, в городі князя Льва.

В однім з моїх попередних листів я згадав був коротко про 40 лїтний ювилей нашої „Просьвіти". Про сьвяткуване сього ювилею цїлою руською суспільностію писало ся уже в „Свободї", тому я нинї скажу лиш пару слів про завершене усїх ювилейних торжеств одним великим празником, а саме; першим всеукраїнським просьвітно економічним конґресом.

Що се таке той конґрес і як він відбув ся? Зійшли ся усі люди доброї волї на спільні наради. Розходило ся о те, щоб можливо найлїпше і в як найбільшим хіснові використати рідку нагоду сьвяткованя 40 лїтньої дїяльности вельми заслуженої для усього руського народа інституції. Чому сей конґрес називаеть ся: перший? А тому, що подібного йому ще ніколи на Руси не було. Чому: всеукраїнський? Бо брали в нїм участь всї Украінцї так австрійські як і російські. Длячого: просьвітно-економічний? Длятого, що на нїм раджено над способами, як піднести наш нарід з темноти й невідомости і як поліпшити його долю з боку матеріяльного.

Ще на кілька тижнів перед конґресом оголосив був головний видїл „Просьвіти" горячий поклик, в якім закликав усїх щирих синів свого народа до громадної участи в конґресі, а знов руських учених просив, щоб приготовили ся на сей пропамятний з'їзд з відповідними рефератами. І послухали сього поклику широкі круги нашої суспільности. В означенім часі зароїли ся улиці Львова від прибуваших гостей; широко і далеко чути було звуки руського слова, а кождому учасникови народного сьвята визирала з очий не сама тільки надія, але й самопевність і самосьвідомість, що ми не на чужій земли, не в чужій господі, але таки в ріднїй хатї, в городі колишнїх руських князів!

І треба було бачити усю ту масу, що, наче та сніжна лявіна, скотила ся з гори в долину тай засипала собою сполячену столицю Руси. Ось тут стоїть гурток селян в білих кожухах та в чорних або темно-червоних опанчах та сіраках. Між ними кількох молодих паничів (се певно наші соколики академики) і двох-трьох сьвящеників. На иньшім місці бачиш такий же гурток, а в нїм веде якусь горячу річ руський адвокат, або лїкар, або професор. І де се у Господа небесного набрало ся стілько тої руської інтелїґенції! Недавні часи (та хто їх не памятае? — се ж не так ще давно!), а інтелїґентного Русина, сьвідомого своїх прав і обовязків, треба було зі сьвічкою глядати. А нинї? — Нинї вже навіть чужинці знають про нас більше, ніж перед кільканайцяти роками ми самі.. От що то значить дух часу!

Наради конґресу поділено на пять секцій, а кожда секція мала визначений осібний діл, який обовязана була належито обробити й обговорити, щоб явити ся на головнім засіданю з готовими резолюціями. Кожда секція мала свою осібну президию і секретарів. Референтів (між ними пару референток) в кождій секції було по кілька або кільканайцять так, що не мож було упорати ся з усіми рефератами; деяких зовсїм не читано, а тільки постановлено випечатати їх в ювилейнім виданю „Просьвіти". Референти поодиноких секцій порушили у своїх працях трохи не всї галузи вселюдського знаня і обговорили подрібно наші придбаня та здобутки за послїдні десятилїтя, а так само вказали на ті хиби та недостачі, яких ми повинні як найскорше позбути ся щоб мати право станути на рівнї з иньшими цивілізованими народами. Усї реферати були дуже совісно й популярно оброблені, тож не диво, що захоплювали своїм змістом усїх слухачів які нагороджували референтів гучними оплесками. По виголошеню кождого реферату президия отвирала сейчас над ним прилюдну дискусію. Поодинокі бесїдники додовали до прочитаного свої поміченя й уваги, а відтак ухвалювано відповідні резолюції.

Сам конґрес був того рода, що хто на нїм був, до смерти його не забуде. Найбільші наші патріоти, найлїпші бесїдники, всї „батьки" і весь „цьвіт" народу станули тут перед собою і перед лицем „меншого брата", щоб порахувати всї свої сили, пізнати близше один одного і подїлити між себе працю над осьвідомленем нашої суспільности, над її щастем та долею. І почали ся бесїди. Галицький Русин витае горячо брата з України і з Буковини. Йому відповідае родовитий Украінець. Нарід прислухуеть ся уважно до його промови і нараз — ціла саля затрясла ся від грімких оплесків та від гучних, одушевляючих окликів. Простий люд бачить і чуе, що „клятый украинчикъ" — як кажуть високо культурні москвофіли — такий же чоловік, як і прочі Русини, а говорить так чудно й хорошо, так зрозуміло, неначе родив ся на галицькім Подїлю або на гуцульській Верховинї. В своїй промові складае бесїдник сердечний та щирий привіт галицьким Украінцям, віддае належну честь і пошану нашій „Просьвітї" і кінчить горячим закликом до єдности та згоди, до спільної праці над відродженем спільної вітчини.

Говорили на переміну: Галичани, Украінці і Буковинці. В усїх промовах чутно було одну гармонію, один сам акорд: ми не Москалї анї не Поляки! Ми вільний, самостійний народ! Ми Русини Украінці!

Плинуть бесїди одна за одною, а всї горячі, щирі, з під самого серця, а всї поважні й урочисті, бо поважне й урочисте нинїшне сьвято. Учасники слухають з запертим віддихом; деякі отирають тихцем сльозу радости, иньшим видніе з очий рішуча постанова зложити свое житє на жертвеннику народнім.

На салю входить князь нашої Церкви, митрополит Шептицький. Голова зборів витае його коротким словом, а він, відповідаючи на привитане, висказуе свое вдоволене ізза нинїшного з'їзду, хвалить „Просьвіту" і її діяльність та обіцяе, що він сам і підчинене йому духовеньство станут тій заслуженій інституції до помочи і працювати муть разом із сьвітською інтелїґенціею около просьвіченя нашого простолюдя. Під кінець своеї промови наш архиерей благословить „Просьвіту", і всїх її членів, благословить всїх народних тружеников та просьвітителїв, всїх учасників конґресу і весь руський нарід. І знов саля загреміла оплесками й окликами, знов нове одушевлене і признане.

Всї промови й привіти, всї реферати й резолюції будуть надруковані в осібнім, памятковім виданю „Просьвіти". Хто сю книжку дістане в руки, сей навчить ся з неї богато, бо се буде книжка, на зміст котрої вложили ся десятки наших учених і наших патріотів. Там буде написане які були учасники з'їзду і кілько їх було; як наші Галичани витали украінських та буковинських гостий,*) як вечером відбули ся аж два представленя в честь учасників конґресу і т. д. і т. д. — всьо аж до найменших подробиць.

А чи знаете Ви, братя, на що я отсе все написав? А на те, щоб Ви, читаючи сі мої стрічки, тїшили ся враз з нами усіми нашими здобутками на полї просьвітно економічнім і щоб Ви ішли слїдом нашої „Просьвіти" тай закладали у себе подібні товариства. Булоби дуже похвально з Вашої сторони, якби Ви записувались в члени галицької „Просьвіти". Дати на рік одного доляра може кождий пересїчний робітник, а користь з того велика. По перше, маеш честь належати до товариства, що — можна сказати — держить свою руку на живчику народного житя. Відтак дістаеш що місяця одну хорошу і вельми поучаючу книжочку і один великий календар, що сам варт найменше половину річної вкладки. Кождий член дістае гарно розмальовану грамоту зі своїм іменем і назвиском, а коли потребуе якої небудь поради, то дістане її від головного видїлу зовсїм за дармо. Та найголовнїйша річ, як я вже зазначив висше, кождий Русин обовязаний морально належати до „Просьвіти", бо инакше не варта навіть називати ся Русином. Можу сказати сьміло, що тільки того можна вважати членом руської суспільности, хто записав ся до „Просьвіти". Ті, котрі стоять поза сим товариством, то наче маленькі немовлята: жадного з них пожитку, а ще клопоту що не міра. Тому то у нас кожда хоч трошки письменна людина вступае в члени „Просьвіти" і збільшуе собою ряди сьвідомого громадяньства. Не треба забувати, що щастє й будучність кождого народа тільки в просьвітї; осьвітї; осьвічені члени даної суспільности, то її добрі й вірні дїти, а неписьменна людина, що боїть ся книжки, то для суспільности тягар і клопіт.

Горнїть ся, Братя, до просьвіти, до сьвітла тай дїточки свої наганяйте до книжки. „І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь!" Не забувайте, Родимцї, з якого гнїзда Ви вийшли, бо „хто матїр забувае, того Бог карае!"

Тим, що послухають мого голосу, подаю адресу до „Просьвіти". Ось вона: До Хвального Товариства „Просьвіти", Ранок ч. 10 у Львові (Lemberg) Galicia, Austria.

G 32

Павло Береза.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ Р. Н. СОЮЗА.

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Pubished every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union of America.

Established 1893.

Rev. P. Poniatyshyn, Superintendent, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Anth. Curkowskyj, editor. 184 Hudson St., New York.

K Kirczow, manager. 184 Hudson St., New York.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руського народа в Америці і орган „Р. Н. Союза,“ виходить що тиждня в четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплачувати газету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтара або аґента на експресовім офисі, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Цареславні розбійники.

До якого одичіня обичаїв і закаменілости серця та потемненя розуму допроваджує відступництво від своєї сьв. віри, нехай послужить ся подія, яка мала місце дня 22 го лютого '09. в Desloge, Mo. Та місцевість відома вже з того, бо там — може одиноко в цілім теперішнім сьвіті стало ся, — що християни, ще до того, як они титулують ся „православні з під Горлиць“ — (з чого нич не розуміють, бо темні як темна ніч, а котрим панська одіж і долари перевернули розум) — спалили сьв. церков — дім Божий, — а тепер до своеї сумної слави докинули еще один цьвіток своеї звихненої души — ото побили немилосердно хорого батька, котрий копав гріб для своеї помершої дитини на греко-кат. цвинтари. Як церков, так само і парохіяльний дім і цвинтар призначений для греко католиків, загарбали були незаконно православні в свої руки. Та суд в маю покаже, хто мае прав до того всего; церков признав вже греко католикам, отже і проче також признасть, бо все будувало ся і робило ся для греко католиків а не для цареславних, котрих не було еще — тоді. Пушіеви его хлопець, то-ж на другий день в неділю пішов він по ключі від цвинтаря до цaросл. дака Василя Русина (правдиве імя его е Васиь Голод, котрий мож сказати, е причиною цілого нещастя в Деслодж, бо бувши цaрославним в Пенсильвенії, перекинув ся в Деслодж на греко к толики аж доки не допровадив до явного роздору). Но Василь Русин recte Голод заявив: „Ляхів не пустиме на наш цвинтар.“ Т. Пушій відповів ему, що він також Русин з тою тільки ріжницею, що не хоче гандлювати своєю вірою і не покидае її та по руськи ліпше і чистійше говорить як він, та що на той цвинтар давав свої гроші скорше ніж він тут прийшов, та що цвинтар е в праві, то ще хто знае, чий він буде. — Але не отримавши ключів, відійшов.

На другий день раненько взявши з собою пять других хлопів, пішов копати гріб. Було вже близько окінченя, коли прийшло двох „відступників“ розказуючи, щоби забирали ся з цвинтаря. Але тії не зважаючи, кінчили свою роботу: Тодї на даний знак прийшло еще 4-ох з револьверами та пушками в руках, і відобравши рискалї і лопату, стали (Іван Лазорик з Мисцової) їх чинно зневажати. Хлопці видячи себе в небезпеці житя поутікали, лиш опечалений отець, якого я тому тиждень в его слабости заосмотрив Най сьвят. Тайнами, не здужаючи утікати, лишив ся по заду.

В тім пригнало ся еще більше озьвірених схизматиків і кинули ся на хорого та смертию своеї дитини пригнобленого Пушія. Оден з них, іменем Міцік Кузьма, ударив его рукоятем пушки по плечку; щасте еще, що на голос одного, аби ратував ся, він ухилив голову на бік, бо інакше треба би було копати другий гріб для вітця. — Другий Іван Лазорик, також з Мисцової ударив его по за уха аж той заточив ся і випустив з рук завинений в хустці молоток. Сейчас підніс его Тимко Репак і завдав ему ним дві тяжкі рани в голову!

„По ділах пізнасть вас сьвіт, що ви мої ученики,“ — говорив І. Христос — по ділах тих людей пізнаете, яка то віра цaрославна, та чого їх церков цaрославна учить; — по ділах видите, що тії люде забули на Бога та на свою душу, що вони на устах лиш християни, а по ділах гірш поган, гірш нехристів, зьвірі в людскім тілї! Зьвірина, здаесь відчула би печаль горе батька, а от люди не потрафлять того!? От до чого чоловік доходить, як вирече ся своеї віри!

Про таких людей писати то навіть не хоче ся брати пера до рук. Чоловік з жалем і обридженем мусить відвертати ся від них. Тому най ніхто не дивує ся, що му ніхто з людий або я не відповідав на відповідь у міщену в „Темряві“ ч. 47 з дня 4. Грудня '08 Скажу отверто, не вартають они такої чести, бо хто виречеся своеї віри, той на всьо важить, той в живі очи буде заперечувати.

При розправі судовій в справі погорівшої вже церкви „цaрославні в Мисцової“ під присягою твердили, що они ніколи не чули про папу, що в їх церквах в Галичині згадують про патріарха царгородского (!) — як мені говорив архиепископ в St. Louis.

А тепер в ріжний спосіб виправдують ся, що они не то мали на думці!? Щасливі, що можуть крутити та заперечувати!? Але до сего здібний лише чоловік темний, безчести та до того ще відступник своеї віри!

Так само поступили собі і по спаленю церкви. Єще в часї процесу „відступники схизматики“ як Йосиф і Никола Федак відгрожували ся, „що хоть они (т. з. гр. католики) церков виграють, то в ній не будуть“, або Йосиф Павелко (його на сьв. Стефана убило спадаюче каміне) відгрожував ся; „ту церков ліпше не зробити, хиба спалити“ і „хоть навіть они виграють, то до неї не будуть ходити“ — і на се суть сьвідки, котрі під присягою стверд ять тое — то однак в ч. 47 „Свѣт-а“ з 1908 р чотирох поклавши свої „мена“ в своїй безличности пишуть, що то уніяти самі спалили свою церков!?

Я маючи на сьв. Димитрія в тій церкві богослужене не міг поняти тої надмірної боязни своїх людей о будучність тої церкви. На мої потішаючі слова чув я всегда жалібну трівожну відповідь: „що з того, що ми виграли, але они (православні) зі злости готові нам церков спалити.“ І коли я, маючи на другий день правити Службу Божу, хотів лишити в церкві через ніч ризи і річи церковні, котрі привіз з собою з St. Louis, то мої люди насильно забрали їх і не дали їм лишити ся в церкві, мовлячи, що коли спалять церков, то хоть лишать ся ваші річи. І якже мені назвати „тее опровержені“ тих 4 ох поклавших свої „мена“? Самі назвіть!

Православні знають добре що той, котрий важив ся на такий діявольский учинок, знав добре, чим то пахне і тому вибирав найвідповіднійшу для себе пору, щоби затерти сліди по собі, утікаючи чи то до сусідного штору або гавзу або і в ліс. А що ми не в силї подати „мено“ під палача, отже заключають цaрославні: то уніяти самі спалили свою церков“!? Лиш жаль і сьміх збирае чоловіка в виду сего. І так писана та допись до кінця. Сьвящ. І. Чапливського, котрого фотоґрафії я бачу у всіх руских домах, они назвали зрадником і ворогом Русинів, запроданцем рускої віри і народности. А що церков заасекурував ческий сьвященник на 8 годин перед огнем, то лиш можемо завдячувати Божому провидіню. Мені від'їзджаючому з Desloge, Mo ніхто не міг сказати рішучо, чи церков заасекурована чи ні і таку непевну відповідь дав я від'їзджаючи і ческому сьвященникови. Одзак цaрославні в своїй дописи все те перечали.

Та їм темним людям не дивую ся, бо „не вѣдатъ, что творятъ“. Але то певна річ, що кара Божа не мине так дїйсник як і моральних злочинців!

Дитину похоронилисьмо на анґлійскім катол. цвинтари, де нам радо позволили.

о. Димитрій Хомяк
греко-катол. сьвященник
в St. Louis, Mo

В передодень бурі.

Великанське пітсбурське вуглянне поле, ураз зі своею річною продукцією 60 міліонів тон стоїть днесь як осередок зближаючої ся велитенської боротьби поміж майнерськими юніями і властителями майнів. Вправдї не виглядае, щоб властителї майнів перед 1 цьвітньом 1909 р., то е перед сим речинцем, коли то скінчить ся теперішний контракт, спровокували страйк, однак всі признаки на се вказують, що так одна як і друга сторона вже тепер лагодить ся до борби, і то боротьби на жите і смерть.

Першим кроком компаній буде — як про се юнії суть поінформовані — в цьвітню 1910 р. замкнути усі майни, які мають бути так довго зачинені, аж доки юнії не зникнуть цілковито з лиця землї. Надходяче літо буде отже найважнійшим в історії майнерів. Уже днесь, як приготовлене до борби починають наповняти величезні склади вугля в північно-західних стейтах, та над великими озерами. Властителї копалень пітсбурського дистрикту мають в пляні наповнити цілковито сї маґазини, заки еще в осени замерзнуть озера. І коли прийдуть на весну майнери з жаданем нової скалї платнї, тодї сї властителї майнів будуть тими, що диктувати муть услівя. Такий е принайменче їх плян.

40.000 майнерів з'орґанізованих в юнії в західній частині Пенсильвенії мають много жалоб і бажань, але їх теперішна орґанізація е неповна і недостаточна. З того власне хотять компанії скористати. Майнери протестують передовсім проти клявзулї в теперішнім контракті, яка каже, що працьодавці не суть відвічальні за покалїченя майнерів під час працї. Се сказане иньшими словами означае, що властителї майн в зовсім не відповідають анї не ручать за жите майнерів працюючих під землею. Дальше, майнери жалують ся, що те ер уживаний новий порох є о много небезпечнійший, як старий і що власне він е причиною далеко більшого числа нещасть. Наслідком заведеня сеї нової сорти пороху уже кільканайцять разів юнії грозили, що лишать роботу доти, доки не заведе ся старий рід пороху до розстрілюваня. Дальше, жадають майнери, аби fire босів вибирали вони з поміж себе самих, а не, щоби їх настановлювано через всїлякі інтриґи та протекції. І власне юнії задумують сї ви і бажаня того року переве ти, а знова з другого боку властителї катеґорично заявляють, що сей рік е послідним роком, в якім вони узнають і взагалї і хочуть мати до дїла з юніями.

Обі сторони зраджують уже днесь признаки певного несупокою. Компанії кажуть працювати повний час і копичать горячково великанські припаси вугля на усіх можливих місцях і у всїх складах, щоб бути приготованими на случай, коли прийде до отвертої борби з майнерами. Від пару тижнів знова аґенти юній їздять по всїх усюдах і у сильно аґітуючи вписують до юній, щоб, коли прийде критична хвиля, своїм бажаням надати тим сильнійшого натиску.

Уся душна атмосфера, яка зависла тепер над копальняними дистриктами — мимо того, що еще панує позірний спокій — вказуе ясно на зближаючу сю бурю, на недалеку уже боротьбу, у якій змірять ся дві потуги і яка то боротьба не скінчить ся скорше, аж доки одна з ворожих сторін розбита не зникне зовсїм з лиця землї.

Ц-вий.

В рідній хатї.

На безмежних американських степах і пустарах позасївались і порюзростались численні сади. Одно там було для всїх сонечко, одна сьвята землиця, але не всїм однакова судилась доленька. Многі з тих садів, під рукою умілих, трудолюбивих і щирих садівників, розвились і засіяли богацтвом та красою; другі, хоть може не в золотім добрі, та все таки веселим і свобідним житєм дихали; але були там і такі, що ледви животїли, тай нидіючи завмірали...

Між сими послїдними був один, як той „горох при дорозї“ — на вид його „хоть сядь тай плач!“ Відай забув про нього Бог, не що иньше!...

Ось про його долю послухайте:

Засіявсь він як і иньші, але не дав йому небесний ґазда питомого тай щирого садівника. І росли в нїм овочеві дерева всякого рода; більше і меньше шляхотні тай терпкі квасниці, старі і молоді, здорові, і хирляві; кожде по своїй воли, своїм розумом, — бо то — бачите — у „free countr-ax“. — Початком проживало ся їм єще не найгірше; сьвіт широкий, хліба і води до волї, а бідному лиш тільки і треба... Та стало ся ось що: Чи то з волї Божої, чи от так, самовільно, заслало лихе і туди своїх посїпаків. Занюхали вовки стерво, та бігцем сюди. А за ними всяка зволоч нуж собі!... І збігались ріжного рода пройдисьвіти — дармоїди, лупії та кровопійці, і ґаздували по своєму, аж сум було дивитись. Одні, таки в білий день крали, дерли, рабували тай — в безвісти. Другі голосились садівниками, поселялись там на якийсь час, „лад“ ніби заводити, но обловивши ся до волї, гайда в слїд за першими. Иньші брались навіть ніби до роботи — думанити сердешних: підпирали, простували, нагинали, то знов підтинали та прочищували, але таки найпильнїйше трясли і безпощадно обривали, та наповняли свої безоднї. Швиндались там і такі, що не тільки жили кровавицею того саду, але щей сотки деревин, а передовсім молодннку, виривали, корчували тай запродували і перетягали в чужі руки, в чужі сади. І повіяло в тім саду сумом, і настало лихолітє!... Гіркі нарікaня і бідканя, а нї звідки потїхи, ратунку і помочи...

Та на більшу біду з'явились еще хитрі, облудні і самолюбні, чортівської вдачі опікуни-шкуродерці. Чисто про свій „бізнес“ попирав один яблінки а другий грушї; сей протеґував сливи, а сей брескви, той боронив черешнї, тамтой вишнї, иньший обставав за сим а ще иньший — Бог там вже зна — за чим. Один з них мастив, чистив, шкробав своїх любимців, аби то нїби на вид були красші; другий свої вибрані окопував, підгноював, гейби їх житє-бутє хотів поправити; иньший свої протинав, відмолоджував, перещіплював, мовби хотів їх ушляхотнити; а кождий дбаючи нїби про своїх — колотив воду, аби тільки як найбільше обловитись. І они то довершили лиха. Чортівською своєю політикою засіяли они зерно незгоди. І запанували у тім саду партійність, роздори, братнї межиусобиці, зависть, ненависть, лайки, сварнї, метушнї, бійки і кровопролитя, а в слїд за тим загальне здеморалізованє, недовіріє, невдоволенє, знеохоченє, байдужність, житє без цїли... одним словом чисте пекло.

Доходили сюди і чесні садівники, но вовча дрянь, пронюхувала їх скоро, кидалась на них хмарою чорних круків і всяких способів уживала, аби сейчас їх позбути ся.

Так тягли ся днї за днями, лїта за лїтами, без всякої надії на полекшу. В такій авмосфері, в такій гнили старі дерева ледви животїли; а молодник, ся будучність кождого Божого твору диріла, нидїла, кошлявіла тай перед часом марно гинула... І здавало ся, що одиноким виходом буде неминуча загибіль.

Кажуть люди, що „де біда найбільша там поміч Божа найблизша!.. І справдї оно так!... Ось послухайте дальше.

Як раз зайшло сюди двох трудолюбивих і добро-сердних садівників, Петро і Тарас. Глянули вони по нашім саду, та аж тричи перекрестились! „Ах, Господи!“ — заголосили оба, тронуті до глубини серця; — чим же провинились онті нуждарі, чим заслужили на ту безліч ненаситної шаранчи, зволочи-з'їжи?!... Таж їм лекше смерть, ніж таке житє!... Чому позваляєш Господи на такі пекольні безправія?... Чиж Ти не всїм один Батько?... А може Ти забув про них?... І заблистїла на їх лици щира, повна жалю і любови перла-сльоза!...

По хвили задуми, упали оба на колїна, і щирим серцем молились:

О, Господи! Ти наймилосерний, і найдобротливійший! Ти досьвідчав страшно терпеливого Йова а опісля помилував його і винагородив в десятеро. Ти памятаєш о найменьшій навіть комашці; Ти і отсим сиротам не відмовиш Своєї опіки і ласки, бо і они Твоє дїло!... За

Дня 20. с. м. умер Теох...

ними, Тебе молим! Царю нищих, Ти їм один надія і прибіжище; умилосерди ся і помилуй їх!... Житє наше за них радо положимо!... Позволь, а возвеличимо Славу Твою!... Просьвіти нас Духом Твоїм сьвятим, додай нам сили, а добудем їх з темної бездонної пропасти, і визволимо їх з рук плюгавства і гиди; а так місто плачу і риданя наповнить ся місце отсе Хвалою Твоєю!...

І довго єще дивили ся в небо, мовби когось слухали, мовби чого гляділи, а відтак перекрестивши сь, скріплені духом і сильні вірою, увійшли в отсей сад, аби сповнити волю Всевишнього. Якого там привіту зазнали і що неперетерпіли, — се один Бог знає. Однак в кінци в Імя Єго перемогли злобу діяволських слуг і щиро забрали ся до сьвятого діла.

„Нам" — радив Тарас — розділитиб працю між себе. Ти Петре старший, поважнійший забери старших в свою опіку; доглядай їх, обходи, стережи і як зможеш піддержуй, аби ми могли разом з ними свій вік пережити, тай дітий їх по людяному виховати. Я молодший, і таки до того спосібнійший, займу ся молодником; а підросте той під моїм оком, тоді віддам і його в твою опіку. Молодником нам й головно занятись, бо не в старих, а в молодих будучність. Старих вже годі переробити, а з молодника, легко викохаємо добрі шляхотні одиниці, упорядкуємо їх на лад иньших садів. і так привернемо для него у тім саді давний спокій, добудемо для него лучшої долі, і запевнимо йому будучність."

І, як обдумали, так зробили. Йно тілько сонічко щирійше усьміхнуло ся і дунув весняний вітрець, то наші садівники не засиділи вже місця. Від раня до ночи шибав ся Петро по саду, товк ся, дер ся по деревах, очищував їх то з гусільниць то з моху то з сухих, гнилих та хоровитих гиль, шкробав, мастив, лічив, протинав, прочищував, окопував, підвозив, підливав, а все те робив з такою охотою і вірою в своє діло, що і умученя не чув. А хоть не одно діло його рук нищили люті вороженьки, хоть і як перешкаджали йому в тій праці, то все таки завдяки його з'усилям можна було добачити вже в первих місяцях велику зміну у тому саду.

Тарас же, — той і ноченьками — бувало — не спав. Цілі божі дни вганяв ся по всіх закутках саду, вишукував догідні місця, і де тільки дало ся, заводив там шкілки. А в ті вже пхав всяке деревце, яке йому тільки під руки попало. Тай стеріг Тарас своїх шкілок, наче ока в голові, наче в власних дітий. Бувало без кусня хліба, цілий день невтомимо заходить ся коло їх добра, а в ночи і сон його не бере ся, а все продумує, якби то своїх пестунчиків на людий вивести, якби то їм догодити і вчинити їх найкрасшими.

І благословляв Бог працю тих трудолюбивих садівників. Минув рік, а сад мов не той став; минув другий, а саду і не пізнавбись. Одно дерево за другим брав Петро в свою опіку, виривав з рук людоїдів, і зміняв до не пізнаня. Ще рік, та майже всї дерева перейшли в опіку Петра, а вовкулакам не зістало ся, як де иньше шукати стерва. А шкілками Тараса, то годі було і налюбовати ся. Засадить було криве, тирхаве, а ту вже — і очам своїм не даш віри — виходить якесь таке любеньке, що й не надивити ся. Підросте з них котре до своїх літ, Тарас перенесе його сейчас на видне місце, поміж рідню; „дивіть — наче каже — то ваші діти, ваша потіха, ваша слава, ваша будучність." І раділи батьки серцем, і плакали матери сльозами радости; а всї в саду блестіли житєм віри, надії і любови. про славляючи Отця небесного і благодарячи Петра і Тараса.

....

....

Чи то вже конець, спитає неодин? Ні, сердешні, то тільки собі вступ!...

Початку і кінця глядіть самі та таки в своїй рідній хаті!!...

Дмитро Андрейко.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Март		
11	Ч.	Парфирія
12	П	Прокопія
13	С.	Василія. Ист
14	Н	Март. Евдокії
15	П	Теодота св
16	В	Зенона, Европ
17	С.	Герасима

— Подає ся до прилюдної відомости, що адреса Іх Преосьвященьства Епископа від дня 6-с. м. звучить: Rt. Rev. S. S. Ortynsky, gr cath. bishop, 816, N. Franklin Str. Philadelphia, Pa.

— Недавно прибув з поворотом до Віннїпегу православний піп Ігумен Арсеній. Зараз на першім кроці почав він видавати часопись „Канадийска Нива" ширячи у ній тенденції москальофільскі; кромі сего читаємо в 8. числї „Кан. Фармера", відозву сего хитрого ігумена в справі русько-українськоі бурси в місцевости Gimli Man. Позаяк „Кан. Фар." вилїзши на котурни „безпартійности" і оголошуючи усе без розбору, висьвідчає тим нашій канадийській суспільности правдиво медвежу прислугу прикладаючи впрост руки до зросту москвофільської гнили, тому ми перестерігаємо канад. фармерів шо Арсеній є здеклярованим москвофілом, і в здвигненім за наші гроші і нашим трудом „укр.-семинар" буде проповідував зраду народа, москвофільську гниль, раболіпє крівавому катови Николаєви, а фірма „Український" є в його устах лиш хитрою вудкою, на яку хоче ловити дурнів і несьвідомих. Ніякий сьвідомий Українець не приложить руки до чорносотенного діла!

Свій.

— В суботу дня 20-го м. м. від'їхав зі Львова окремим поїздом до Боснї оден баталїон 80 полку піхоти. Дня 22-го м. м. від'їхав до Босни знова цілий 58 полк піхоти зі Станиславова. Так отже на случай війни жде Русинів „честь", що потече їх кров перша. За се можуть надіяти ся від австрійського уряду собачої вдяки!

— Австрійський парламент має бути скликаний 10. марта, щоб вибрати делеґації, котрі заняли-б ся ухваленем кредиту на випадок війни з Сербією. Наколи парламент буде неспосібний до полагоди державних конечностий, то правительство рішене парламент розвязати і правити державою без парламенту.

Австрія зміряє щораз близше до заведеня абсолютизму.

— Справа Мирослава Січиньского. Слїдчий судія п. Берзон доручив в суботу дня 20-го лютого Мирославови Січиньскому новий акт обжалованя. Розправа відбудеть ся правдоподібно в другій половині марта.

— Найкоротша історія XIX столїтя. Девятнайцяте столїтє перейнило від 18-го коня, а передало 20-му льокомотиву, біцикль і самоїзд. Оно застало серп і косу, а полишило машину до кошеня; одержало ручну друкарську прасу, а передало за то ротаційну машину друкарську; перейнило ручний рисунок і мальованє пензлем, а передало свому наслідникови літографію, фотографію і трибарвний друк. Оно одержало ручний ткацький варстат, а полишило прядільну і ткацьку машину; перейнило вітрильний корабель, а полишило великий поспішний пароплав; одержало оптичний телеґраф, а полишило електричний кабель, що сполучає моря і цілєччину, телеґраф без дроту і телефон. Девятнайцяте столїтє перейнило старий чорний порох, а полишило бездимний і страшенні творива вибухові. Оно одержало лоєву сьвічку, а полишило електричне сьвітло; одержало ґальванїчний стовп, а полишило машину динамо; перейнило рушниції з кременем, а передало скорострільне оружє; застало звичайне сьвітло, а полишило лучі Рентґена і Бекереля.

— Д-р Іван Франко перебуває тепер над Адрійським морем в Льоврані, готель „Централь". Хорому письменикови, котрого здоровлє з кождим днем поправляєть ся, товаришить син Андрій.

— Кільканайцятьох Серафимом викроплениих попів зголосило ся до анґліканьської церкви з предложенем, що єсли анґликанська церков дасть їм підмогу, то вони перейдуть на анґликанську віру і зачнуть місію серед нашого народа. Попи ті заявили, що они мають до розпорядженя кількадесять церков і стількиж сьвященників. Анґлїканська місія поки що відмовила помочи, бо се булаби за коштовна для них річ, але будуть старати ся дати до школи кількох Русинів, щоби з них зробити відтак по науцї своїх місіонарів серед нашого народа. Є одже надія, що в коротції появлять ся нові „спасителї" американської Руси!...

— 6-го с. м. по півторагодинній нарадї засудив найвисший суд в Ню-Йорку цукровий трост „American Sugar Refining Co." на суму 134.116.03 дол. Йшло о цлові переступства і як обжалобуюча сторона виступив уряд Зл. Держав.

—Експрезидент Рузвелт не забавить довго в краю. Як подають, дня 23-го с. м. має він від їхати, до Африки, де має взяти удїл в польованю на лови.

— До чого може дійти звироднїла звірскість людий може послужити слїдуючий факт, який лучив ся підчас виконаня вироку смерти на кількох убийниках в Альбі у Франції. Вже цілу ніч перед екзекуцією численні товпи зі сьпівами перетягали крізь місто. Між прихильниками і противниками кари смерти приходило часто до поважних, навіть кровавих перепалок. Підчас виконуваня екзекуції з трудом лише можна було удержувати спокій та приборкувати розгони товпи, між якою верховодили головно женщини, жадні виду крови. Зараз по виконаню екзекуції женщини кинули ся приступом на коші, в котрих находили ся трупи стятих перед хвилею злочинців, і мачали хустинки в теплій крови, що стікала з тїл. Ті хустинки вішали потім на парасолях і сьпіваючи в поході, удали ся до міста. Розворушенє в місті тревало до пізного вечера.

— Ґабінет нового президента зістав вже остаточно з'орґанїзований і в його склад входять слїдуючі: державний секретар Ph. Ch. Knox з Пенсильвенії, — секр. скарбу: Fr. Mac Veagh з Іллінойс; — секр. війни J. M. Dickinson з Теннесі; —ґенеральний прокуратор: J. W. Wichershaw з Ню-Йорку; — ґенеральний почмайстер: F. H. Hitchcock з Масачусетс; — секр. внутрішних справ: R. A. Ballinger з Вашинґтону; секр. торговлї і працї: Ch. Nagel з Міссурі.

— В Персії, де шах завдяки намовам і впливови свого північного сусїда, царя Николи зніс був конституцію, нема супокою і безнастанно кипить боротьба поміж війсками шаха а приклонниками конституції. І ось сими днями подали часописи відомість, що в околици Табризу прийшло до борби, в якій реакціонери стратили 2000 людий забитих і ранених. Комендант повстанців думає машерувати на столицю, Тегеран, аби остаточно прогнати шаха з краю.

— Малесенькі републіки в центральній Америці лагодять ся опять до війни. Дня 5-го с. м. відійшов кружляк „Президент" — який заразом становить і цілу воєнну фльоту републики Сальвадор з запечатами приказоми у море, як думають, з розказом бомбардованя надбережних міст републики Нікараґуа. Кромі сего обі сї републики почали мобілізувати свої армії і правдоподібно в недовзї будемо сьвідками бурі в мисці води.

— „З зовсїм певного жерела" наші часописи опять доносять, що під натиском посторонніх держав Сербія наконець „прийшла до розуму" і зрезиґнувала із своїх жадань, що до територіяльного відшкодованя. І справа в сей спосіб дає опять вигляд, на мирне полагодженє.

— Дня 3-го с. м. в Джеферзон Сіті, Мо. 98 голосами проти 23 перейшло право заказуюче продавати і виробляти в границях стейту циґаретки і циґареткову бібулку. За переступленє сего права наложено кару від 10 до 20 долярів.

— Розбишацтву в Росії нема кінця. Нема майже дня, щоби не наспіла десь з якоїсь сторони сеї держави вість про розбійничий напад цїлих ватаг і то навіть не десь в якімсь глухім селї, але по великих містах, де здавалось би, люди можуть бути безпечнійші від нападів цїлих розбишацьких ватаґ. Про оден з таких зухвалих нападів доносять тепер з Варшави. На передмістю Воля напала оноді ватага узброєних розбишаків числом 12 около 8 год. вечером на дім огородника Стефана Стшелецького. В хаті знаходила ся ціла родина Стшелецького, зложеня з його жінки, трох доньок, 70 лїтної матери Краєвської а крім того було ще й кілька свояків і наймит. Розбишаки ввалили до хати, загрозили револьверами а відтак повязавши всїх зачали рабувати і забирати, що лиш дало ся. Відтак стягнувши Краєвській черевики, зачали її бити по підошвах, щоби їм сказала, де сховала готівку 7000 рублїв. В той спосіб били і Стшелецького. Намучивши так нещасливих цїлу годину, забрали столове срібло і всїлякі дорогоцінности вартости звиш 3000 рублїв, 100 рублїв готівкою і втекли, замкнувши поред тим всїх повязаних. На щастє 14-лїтна донька якось розвязала ся і вибігла та наробила крику. Люди збігли ся і увільнили повязану родину, але за розбишаками і слїд пропав.

СПРОСТОВАНЄ ОШИБКИ.

В отсему числї на сторонї 7-ій 1-ша шпальта, 3 верш з гори місто „Юрієвич", має бути: „Рилович" а в 2-ій шпальтї, 47-ий верш з гори (та сама сторона) місто „церкви" має бути „цирку." Після сього просить ся згадані місця справити.

Отсим повідомляємо всї орґанїзації русько-українскі в Бруклинї і Ню-Йорку, що Тов. „Запорожська Січ" в Бруклинї устроює Великий річний Баль в день 1-го мая 1909 року. в Cacilia Hall, під числом 101—103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Просимо отже щоби встримати ся в той день з другими балями.

Уряд Тов. „Запорожка Січ" в Бруклинї. 9—10

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет за місяць Лютий 1909.

Від	38	Іцько Міруцкий, ум. 1. 12 08	1000.00
„	31.	Мих. Ковач, ум. 16. 12, 08	1000.00
„	17.	Гриць Фик, член і муж Анни, ум. 21. 1, 09	1100.00
„	55.	Павло Серединьский, ум. 24. 1 09	500.00
„	33	Юліянна Ґула, ж Івана, ум. 21 1, 09	400 00
„	198.	Гриць Козак, утратив обі ноги	1000.00
„	104.	Василь Скородиньский, тяжке пока лїчене обох ніг	250.00
„	10.	Павло Хомкович, ум. 11. 1, 09	1000 00

Виплачено запомоги на суму	6550.00
Платня гол. урядників за Лютий	190·00
Адміністрація Союза за Лютий	215.00
Засїдане контр. комісії і гол. уряду	393 92
За платничі книжочки, деклярації і другі друки	513.25
За новий наклад книг для Братств	860 00
Весь розхід виносить	8722.17

Розмет платить 9577 членів на ціле посмертне кождий по 86 ц.) і 1312 членів на пів посмертного (кождий по 43 цнт.). Крім того кождий член платить за орґан „Союза" по 10 цнт., на Резерв. Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Ф Відних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить 1 00 дол, а на половину посмертного 57 цнт.

Д. Капітула, предсїдатель. *С. Ядловский*, секретар.

А. Шаршонь, касієр.

СПРАВИ „СОЮЗА".

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.

Іх Преосвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський епископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балоґ, 712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Гут. Кульчицкий Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Ґлова, Shamokin, Pa.
Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чеґік, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, Chicago, Ill.

Директор друкарні:
о. П. Понятишин, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менаджер друкарні:
Б. Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний орґанізатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke, Mas.

Вступайте до Союза!

„Союз" — одинока руська народна орґанізация в Америці.

Принимає членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена класи „А" (після посмертне) $1000.00.
В разі смерти члена класи „Б" половину посмертного $500.00
Посмертне за жінку або мужа члена класи „А" 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б" 200.00 дол.
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.
В разі утрати: а) обох очий ниг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.
Слє отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить цілу родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне для П. П. Секретарів Р. Н. Союза.

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилає ся так: на money-order-ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відошле їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський, Голов. Секретар.

Ч. 852 КВІТ 400.00

на чотиста дол., котрі п. Теодор Юрчак відобрав як пос. запомогу по жені Маґдалені з Гол. Каси Р. Н. Союза.

Віндбер, Па., дня 28 Лют. 1909.

Теодор Юрчак.

Сьвідки: Михаїл Марич, Стефан Дух.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза від. 143 в Віндбер, Па.

Юрко Воклах, предс., Михаїл Люшнінский, касієр, Стефан Мацек, секр.

Ч. 860 КВІТ 250.00

на двіста пятьдесять дол. котрі п. Танька Кирек відобрала як пос. запомогу по мужу Лука (часть сирітска) з Голов. Каси Р. Н. С.

Сиракюс, Н. Й., дня 1. Марта 1909. р.

Танька Кирек.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза від. 39. в Сиракюс, Н. Й.

Сьвідки: Іван Фецич, Григорий Гнатко.

Ч. 816 КВІТ 250.00

на двіста пятьдесять дол. які Тавька Кирек отримала яко посмертну запомогу по мужу Лукач (помер в краю) з Голов. Каси Р. Н. Союза.

Сиракюс, Н. Й., дня 1 Марця 1909 р.

Танька Кирек.

Сьвідки: Іван Фецич, Григорий Гнатко.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза від. 39. в Сиракюс, Н. Й.

Григорий Гнатко, предс., (Печатка) Іван Фецич. секр.

Подяка.

Отсим складаю сердечну подяку так Головному Урядови Р. Н. Союза як і місцевому відділови за скоре і точне виплачене мені посмертної запомоги по мужу Лукачу, члені 39 го відділу Р. Н. Союза.

Танька Кирек.

Рух
в відділах Р. Н. Союза.

CARNEGIE, PA., тов. Січ, від. 136 подає до відомости, що в неділю дня 14 го марта с. р. будуть принимати ся до братства від 16 до 30 літ без вступного, а від 30 до 40 за половину.

П. Бурин.

McKEESPORT, PA. Бр. Сьв Ів. Хрест. від. 48 подає до відомости, що вибрано слідуючий новий уряд: П. Фрінцко, предс., Г Ґнїздар, кас., М. Фрінцко секр., А. Гагрий зап. секр. Із. Курила, Н. Трянoвський зап. хор. Іх адреса: John Kuryla, 132 Seken Str., M. Troyauovskyj, 413 White Str. Хорий член не поплативший надане корисних не має права до запомоги. Хто завинить більше як за 2 місяці буде суспендований. Мітинґ в кожду третю неділю в місяци в гали під церковю. Адреса: M. Fryncko, McKeesport, Pa. 619 Juniata St.

М. Фрінцко, секр.

PORT BUCKLEY, PA. Братство Сьв. Івана Хрест. відділ 223 подає до відомости, що дня 21-го Лютого, на місячнім мітинґу запала слідуюча ухвала: „Члени, котрі довгують до брацтва місячне, чи розмет, а на найблизшім мітинґу не вирівнають свого довгу, будуть з Брацтва і Союза виключені. Також на будуче, если не будуть правильно свої належитости платити, так само з ними поступить ся." Буде поступати ся на будуче строго після повисшої ухвали. В Марцю, в неділю по пятнайцятім відбуде ся перший мітинґ квартальний. Не явивший ся член підлягає карі 50 цент.

П. Кондрацкий, предс., І. Завойский, кас., С. Запотичний, секр., М. Наґребецкий, секр. рек.

EAST BUFFALO, N. Y. Бр Сьв. О. Николая від. 127 подає до прилюдної відомости, що дня 21-го марця с. р. відбуде ся річний мітинґ. Неявивший ся на нього заплатить 50 цент. кари.

Ю. Сиглoвий, секр.

McKEES ROCKS, PA. Бр. Сьв. Дим. від. 91 подає до відомости своїм членам, що брацкі мітинґи будуть відбувати ся допервa від третої години по полудни, позаяк в тій гали заряд по Службі Божій є мітинґ бр. Пр. Богор. Не могучий явити ся на мітинґу член мусить про се повідомити предсідателя і вирівнати свої належитости, бо в противнім разі буде вичеркнений. Мітинґи в кожду другу неділю по першім в парохіяльній гали.

Е. Бодак, секр.

ROCHESTER, N. Y. Бр. Сьв. Йосифа подає до відомости, що з урядженого дня 13 го Січня балю було 34.01 дол. чистого доходу, а з представлення дня 13-го Лютого („Тимко Капраль") було доходу 15.15 дол., які то сьміни жертвувано на місцеву гр.-кат. церков.

М. Мелек, секр.

NEWARK, N. J. бр. сьв. Йоана Кр., від. 76. завідомляє своїх членів, що по десятім в середу, се значить 17. марця, о годині пів до осьмої вечером відбуде ся квартальний мітинґ. Кождий член повинен явити ся під карою 50 ц. а урядник 1 дол.

Іван Алексович предс., Федор Олійник кас., Йолян Демків секр.

PORT JERVIS, N. Y., бр. сьв. Арх. Мих., від 198. подає до відомости, що дня 14. марта відбуде ся мітинґ о годині 7-ій вечером в домі Григорія Ґумовского під ч. 43. R. R. Ave. Всі члени мають ся явити на сей мітинґ безуслівно позаяк суть важні справи. Неявивший ся член заплатить 50 ц. а урядник 1 дол. кари.

Григ. Ґумовский предс., Войтїх Дорчак кас., Михайло Косонога секр.

NEW YORK, N. Y., Тов. „Зоря", від. 69. подає до загальної відомости що надзвичайний мітинґ, відбуде ся дня 13-го марця 1909, в Liberty Hall, 255—263 Houston Str. На мітинґу буде ся обговорювати дуже важні справи. Неявивший ся член заплатить 50 ц. а урядник 1 дол. кари.

І. Биць секр., В. Маркевич предс.

ROCHESTER, N. Y. бр. сьв. Йосафата відд. 217 подає до відомости, що брацкі мітинґи відбувати ся будуть в третій тиждень по першім що місяця.

М. Мелих секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукования знакомих, оголошення балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в „Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

КОНКУРС.

Греко-католицька церковна рада шукає дяко-учителя під слідуючими условиями: 1) Має бути дипльомований дяко-учитель, що походить з Угорщини, 2) Вести щоденну науку в школі і учити а) катехизм і бібілію, б) церковного сьпіву в) читати і писати так руськими як і латинськими буквами г) рахунків з) ґеоґрафії і історії — під дозором духовника і церковної ради. Платня від кождої дитини по 25 центів місячно. 3) Має бути ревним греко-католиком і доброго характеру. 4) Платня: а) місячно 40.00 дол. б) за дві угорскі Служби Божі 4.00 д. в) наколи схоче чистити церков і дзвонити — місячно 5.00 дол. 5) Школа звичайна.

Голосити ся у місцевого сьвященника з залученим диплома і сьвідоцтва від тих сьвященників, під котрими кандидат служив як дяко-учитель.

о. Валентий Балоґ, Box 191, Whiting, Ind.

ОГОЛОШЕНЄ.

Потрібую сейчас дякоучителя. Платня місячна (без помешкання і харчу) від 35 до 50 долярів в міру заслуг. Вимоги: ґрунтовне знане нотного сьпіву, бодай в практиці, так щоб умів провадити хор. 2) Голос теноровий. 3) Знане провадження вечірної школи в руськім язиці дві годині денно, (в Суботу цілий день) з тутешними дітьми. 4) Моральність і тверезість.

Голоситись на адресу:
Rev. V. S. Hryvnak, Box 375 Olyphant, Pa. Lacka. Co.

ІСПИТОВАНИЙ ДЯК глядає посади. Виказе ся добрими сьвідоцтвами. 8-11
John Huculak
02 Amherst St., Manchester, N. H.

Опитний пасічник знаючий робити рамкові улії системи „Dadana" глядає посади. Адреса в „Свободі".

ЧОЛОВІК знаючий карпентерську пейнтерську і пломберську роботу глядає місця джанітора. Адрес в редакції.

ХТО ЗНАЄ адресу Олекси Данилюка, замешкалого передше, на Racon і лише там уповажненого до збирання колекти, або і він сам, нехай повідомить про се:
Rev. O. Rotko, Box 1091, Carnegie, Pa.

Де є ОНУФРЕЙ КОПЧАК? Хтоб про него що знав, зволить донести на адресу:
George Korczak, 102 Orchard St., McKees Rocks, Pa.

Де є ТЕКЛЯ ҐАВЕР родом з Журина, повіт Чортків. Приїхала до Америки тому 3 місяці і подібно має перебувати в Little Falls, N. Y. Хтоби о ній знав або она сама, то прошу донести до Онуфер Шешкевич. 556 N. 23rd St., Philadelphia, Pa.

Де є МАРІЯ КУНЦІК? Має находити ся десь коло Шікаґо, Ілл. Хтоб про ню що знав, або вона сама зволить ласкаво донести на адресу до: Theo. Swiatkowskyj, 422 Vine St., Shamokin, Pa.

Храним позір!

Єсли хочете щось нового, або яку цікаву книжечку, то пишіть до нас, залучаючи марку на відповідь. Великий вибір книжок. Також календарі „Просьвіти."

Knyharnia Nowostyj, 808 Carson St. S. Pittsburg, Pa.

Користна праця для кождого!

Пошукуємо чесних людий до розповсюднення нашого краєвого тютюну за добрим винагородженем. Ся праця єсть дуже поплатна і легка для кождого Русина. В кождій місцевости знаходить ся много робітників, котрі хотіли також тютюну, який курили у своїй вітчині. Отже ми кождому даємо до розпродажи власне такий тютюн і його працю коло розпродажи совістно винагороджуємо. Маємо тютюн російський і австрийський.

Хто зголосить ся до нас, дістане разом з інформациями і несподіванку, яку всі будуть йому завидувати.

Пишіть сейчас по близші інформациї і прібки тютюну, котрі висилаємо даром — залучаючи 2 ц. марку на пересилку — до

Russian Tobacco Co.
132 Nassau St., Room 301, Dept. 8, New York, N. Y.

„ГАЙДАМАКИ"
місячник для українського робучого народа в Америці.

Виходить в четвер з кінцем кождого місяця під числом 339 E. 20-th Street. New-York, N. Y.

Передплата на рік 1.00 долар. В Австрії і Росії 1.50 доляра. Оказові числа даром.

Не повинно бути одного щирого робітника Українця в Америці, щоби не предплачував часопись „ГАЙДАМАКИ".

Адреса: „Haydamaka" 339 East 20 Street, New-York N. Y.

ЯКІЙ РІЧИ НЕ МОЖ НІКОЛИ ЗАПЕРЕЧИТИ.

Наслідкам, наколи на них можна глядіти і їх видіти власними своїми очима не можна ніколи заперечити. Наколи ми одержуємо в чімсь завсіди одні і ті самі наслідки, то на них можемо вже певно полягати. І се власне є причиною, чому Трінера Американский Еліксір Гіркого Вина став ся так популярним. Вплив сего вина на наше травлене не дасть ся ніколи заперечити. Хороби, як страта апетиту, блідий або жовтий цьвіт лиця, болі по кождій їді, здуте, звертане, відбиване ся квасів, ґази, констипация, кольки, вмикди та і всілякого другого рода долегливости безусловно усуває Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина. Не зволікайте з курацією, коли хочете запобічи, аби хороба не овладіла вами з цілою силою. По всіх друґсторах.

Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Лікарська порада почтовою дорогою зовсім даром і безплатно.

Єще пару слів про Альберту (Канада.)

Що день сонце на небі що раз висше підходить, пригріває. День стає довший, теплійший. От, і вже весна наближає ся, а з нею нові гадки та думки. А передовсім робітники. Не оден маючи трохи запрацьованого гроша роздумує собі, щоб то з ними зробити, аби жити на широкому сьвіті? Завів би штор, — не спосібний до того. Завів би щось иншого — таке саме... А годі на віки закопувати ся живому під землю в майнах. Та й робити по тих клятих фабриках, що лиш на кожок крови калїцтва та смерть також годі... Із всего найліпше було-б відай піти на фарму, та зажити новим житем, свобідним від небезпек від усіх неприятностий, чигаючих на кождого фабричного робітника. Таке собі не один роздумує. І бажав би я поділитись своїми гадками з такими робітниками та і в деяких їм помогти. В попередних числах „Свободи" читав я допис д. Гр. Крайківського, в котрій він дуже захвалює фарми у Алберті. Він каже, що нема нігде ліпшої країни для фармера як Алберта, та обіщює поселившим ся на фармах в коротким часі мілїони. На се відозвав ся д. І. Ардан, котрий закинув д. Крайків., що се є неможливе. Признаю, що допись д. І. Ардана є зовсім влучна, мимо того, що д. Ардан не був ніколи в Алберті, і себто не обзнакомлений так із її положенем як д. Кр. Але се може хиба кождий добре зрозуміти і пізнати, що нема нігде в сьвіті такого, аби хтось міг так розбогатїти, і то за короткий час, як се писав д. Крайк. Сї дописи читало много людий по ріжних плейзах. І декотрі знаючі мене і мою адресу і писали, щоби я їм обяснив фармерським житєм в Алберті. І то му я рішив ся подати також у „Свободі" одно, аби і ширший загал міг з сего скористати та ширше дізнати ся про сі Албертийські фарми.

Алберта має до волі фармів на продаж, а також і гомстедів (даровых фарм.) Земля дика платить ся від 8 до 15 і висше дол. за акер. Се зависить від того як і в якім положеню вона лежить. Оброблені фарми, близько колій або міста коштують більше та їх ціна сягає і поверх 20.00 дол. Але Алберта має єще много землі неміряної: ціла північна часть Алберти, дальше майже самий центр від півночи і полудня є до роздачи. Землю єсли купуєсь, то у компанії „C. P. R." і „C. N. R." і „Hudson Bay". Купити землю можна дебудь в Алберті задля того, що населенє є тут дуже рідке. Гомстедів можна дістати в північній части Алберти, вздовж треки „C. N. R.", в віддалено яких 50 миль. В Канаді ввійшло таке право (від 1-го березня м. р.), що кождий поселенець має право купити собі другу фарму, єсли хоче, по ціні 3 дол. за акер на виплату протягом 5 літ і на 5 процент. Але лекше є брати одну фарму як більше. Земля є всїляка: пісковий чорнозем і жовта глина, і піскована. Родить ся пшениця, жито, ячмінь, овес, лен, коноплї, горох, гречка, бараболї, бураки, капуста і т. д. Кукуруза, огірки і фасоля, позаяк потребують довшого літа не завсігди вдають ся. Продукция збіжа є досить добра, лиш дешева. Пшениця платить ся від 50 цнт. до доляра, овес від 20 цт. до 45 цт., ячмінь від 30 ц. до 45, бараболї від 20 до 40 нт. за бушель. Щоб мож добре розпочати господарку на фармі, потрібно що найменше мати 500—600 долярів, бо як гроший нема, то і не думай про фарму. Тут в Алберті мусить чоловік собі сам помагати в роботі, бо лїтом робітник коштує що найменше 1 дол. на день і харч. Та і за сю плату годі його напитати. Люди помагають собі машинами фармерскими. А машини досить дорого коштують. Приміром за віз платить ся від 80 до 100 дол., плуг від 25 до 32 дол., борони від 17 до 20 дол., різаки від 40 до 55 дол., сани від 35 до 40 дол., косарка 65 дол., ґрабарка 45 дол., жниварка 165 дол., сіварка 100 дол., добра пара коний від 250 до 500 дол., упряж на коні від 25 до 40 дол., добра корова від 100 до 160 дол., упряж на воли від 12 до 16 дол. і т. д. Одже як видно із сего, то годі подумати фармувати не маючи в руках пару сот долярів, бо без машин нїчо сам не вдієш. Худоба тут платить ся так: добра корова від 25 до 35 дол., вівця від 7 до 10 дол., тона сїна коштує від 3 до 5 дол. Хто починає перший рік на фармі робити, то той ліпше виходить, як купить воли, бо воли раз дешевші а друге і ліпше надають ся до роботи. Будівляний матеріял тут так платить ся: 1000 стіп (feet) дощок від 15 до 20 дол. і висше. Але того матеріялу мало хто із фармерів купує, бо звичайно фармері ріжуть собі самі дошки; вони рубають самі у лісі осикові або смерекові колоди, звозять їх на одно місце і наймають машину, що ріже дошки за яку платять 4.50 до 5 д. за 1000 стіп. Лї. купують у компанії за дуже малі гроші, єбо рубають в державним, то є на вільних гомстедах, де платять тільки 25 цт. за „permit" то є позволенє.

Північна часть Алберти має досить лісів. Ростуть у них осики, тополї, смереки, береза, тем рак і т. д.

Гадаю, що може сказане вистане для цікавих довідати ся про Алберту. Хто хотівби дещо нового і більше про ню довідати ся, то нехай напише до мене на адрес: Nich. Gawinczuk P. O. Chipman, Alta. Canada, а я радо йому відповім.

Никола Ґавінґук.

РОЗМОВА
греко-католика з православним.

Юрієвич: Вжеж то ви „Украинцы" то страх невдячні. Таж ми так вас любимо, „аки волкъ овцы своя", дбаєм о вас, стараем ся руками і ногами, подекуда навіть рублями „очистити" ваш греко католицький обряд, а церкви ваші хочемо лиш тому взяти в свою опіку, аби вам не забрали Япанцы, як від нас Порт-Артур. А ви, невдячні, відкидаєте нашу помічну руку.

Дмитро: Є то звичайно тактика злодіїв, що крадуть лиш длатого, аби, як говорать, другий не украв. От, дайте нам спокій, не опікуйте ся нами, коли вас о то не просимо. Наш нарід потрафать сам чесно провадити ся, та ще й вас навернув би на дорогу чесноти і правди. Пильнуйте лучше своєї віри, котра вже й так ледви дихає. Таж таких славних „подвижниковъ" як [ви, потрібно як раз в вашій „матушкѣ Рассеи", де в кождій ґубернії є по кілька сект релігійних, де царює найбільша темнота, розбій, поневолене народа, а ваша „видемая" голова не може собі з тим всім вже й ради дати, та заводить заедно „порядки" при помочи нагайки, куль шибениці і каторги. А чесних людей так у вас дуже мало. От і недавно, коли було треба до провадженя якогось діла чесного чоловіка, мусіли ви розписувати аж конкурс, та не знати чи і до нині такий знайшов ся. От живіте собі спокійно побіч нас, як Бог приказав і нас не зачіпайте, а ні, то йдіть собі там звідки прийшли, бо ми тримаємо ся того що — мовляв — непрошеного гостя можна часом і за двері викинути, та на дорогу навіть і де чим „почастувати".

Рилович: Да, да розговорилисьте ся.... Нам стало вас жаль і тому прийшли з оттуда, щоб вас „спасати". Маємо тут навіть свою аґенцію душеспаства (Міссію). в котрій подвизаем ся, далі маєм часописи як „Правда", „Союз", „Постув", а все то для вас бо ми самі нікол и не читаєм: так пощо то все здало ся, если і вн не будете їх читати; все то коштує немало рублей. Таж і ми хочемо жити, а своїх не маєм, бо як дам котрий вирве ся з „Россії", то о православію і чути не хоче, так ему надоїлось. Нам дають рублі, без котрих — прав ду сказавши — ми нічого не варта, а від нас жадають „роботи". От недавно прийшов указ „свыше", що за кожду „навернену" греко-католицьку душу будуть від тепер платити 1 рубля і 20 копієк. Щож, не „харашо" то?...

Дмитро: Для вас, то певно хорошо. Є на сьвіті така упала людина, що плюй їй в очи, то она тобі скаже, що дощ паде. Таке і з вами. Що ся тичить колись історія. Таких підлих шмат сьвіт до тепер не знав. Ваш одномишленик, ґаспадін Марков, видає в Галичині таку ґазету „Ґаличанінъ" на „россійскомъ языкѣ" котру опісля мусить сам читати, бо люди її не розуміють. Єсли маєте з нами які рахунки, то ми готові вам виплатити, але пощо втягаєте особу нашого епископа і черните его від стіп до голови?.. Безличні фарисеї! Нашим сьвятим обовязком є боронити свого князя церкви і ми навіть чванимось, що можем за нем постояти. Не страшні нам ваші гавканя, знайте, що ми готові і на найбільші жертви! У нас нема так низько упавших людий, щоб за 1 рубля і 20 копіек цурали ся своєї прадідної віри і відступали від свого красного греко кат. обряду. О тім будьте переконані.

Рилович: Видно, нема на сьвіті вже правди, лиш у нас православних і у Бога трохи. Єсли хочете пізнати красу обряда, то прийдіть в наш кафедральний собор в „Ню-Іоркѣ"... Зглянъте ся на наші бороди...

Дмитро: Казала Феся, що обійде ся. Не цікаві дивити ся на ваші бороди. У нас, в Галичині кождий жид може ще більшою, як у вас похвалити ся! Вправді для цікавости можна, але ми не хочемо з вашої катедри робити цирку, або якого иньшого видовища, тож ходіть собі здорові са мі Своєю же дурною бородою не заімпонуєте уже нам, бо у нас в кождім селі і по містах знайшов ся всегда бородач, що продавав „ачіщенную", та о них лишили ся нам немилі спомини. „Гиґієнически" даже есть „обритвити" бороду. Зрештою Америка вільний край і кождий най робить, як захоче.

Рилович: Кажете — Америка вільний край, а я кажу, що ніт. Єслиб Америка була вільним краєм, то президент повинен принятя православну віру, а мыб его зробили зараз другою „видимою" головою. Тоді аж діпняли бами своєї цілн. Опісля пованим бы видати в наші руки епископа, керманичів „Руского Народного Союза" і паруют „неблагонадьожных Украинцевъ". Ми уставилиб шибеницї і зробилиб з ними порядок, як у „нашой славной, неділимой Рассеи". Остренка же вдусилибисьмо! А так що? Они ще й сьміють ся з нас... Написалисьмо раз гарну статю о православній бороді, так зараз знайшов ся якийсь „письмака" від „Свободи", котрий пова жив ся осьмішити нашу бороду. Кидають ся на наші сьвятощі, як Наумович і т. д. І щож з ними робити? Куди не ченимо ся, усюди програєм як війну з Япаном, ще і встиду наберем ся. От чисте цареславне „землетрасеніе", о много страшнійше чем в Італії! І то є у вас вільний край?

Дмитро: Видите отже як на долони, по чиїй стороні правда і не дивуйте сь! Вас знає вже цілий сьвіт. Не далекий уже час, коли о ваших „сделкахъ" будуть згадувати з обри дженем. Мож спокійно глядимо в будучність.

Рилович: Так виджу нема що з вами говорити... Ог лучше засьпіваю собі хиба одну з найновійших „песъ", бо „Жирь вамъ братя" тепер уже не в моді

Сьпіває:

Ми в салон йдем вся з рублями
І як станем в ряд:
Він застелить ся флашками,
Випиймо в лад;
Кождий з нас цап ґаспадін,
А вся разом як один.

Як нам мозги затупіють,
Поправим пивцем.
Ноги наші не омлюють,
Вийдем все тихцем.
І аж тогди відпічнем,
Коли схизму заведем.

Єсть куда гулять до волі —
Батько наш Латон;
Дасть нам рублів, дасть нам долі,
З Вкраїнцами вон;
А як вийде батюшка к нам,
Скаже: слава кацапам.

Да, да... От бачите, так ми понимаем політику.

Остренко.

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи":

	цнт.
Америка	15
Ангел та пустельник і т. і...	15
Борба кляс і чому бобітники орґанізують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи мілїонерів і т. п. С. 7..	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про звізната	30
Дві леваді і т. п. С. 5	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6	15
Еміґрант	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питане	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадальний народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	$2
Образки і загадки	10
Оповідання	15
Про відступників від рос. православія	10
Про нутро землі	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Псалтир	$1
Розмова Поляка з Русином..	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповідання	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляв на смерть, робітнича драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого жиє	15
Які то є люди на землі, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійський тлумач	60
Польско-англійський тлумач	60

Молитвенники в красній оправі.	
Бог Надежда моя	$2.50
Хліб Душі	2.50
Druh Duszi	1.50
Druh Duszi (в звич. опр.)	.75
Молитвенник малий	1.50
Вінець	1.50
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братскі	10
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3
Поминник померших душ	10

Пишіть на адресу:

Swoboda,
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого!
До Мамроша! Всі до одного!
Чужих усіх поминайте,
Тільки свого підпирайте.
Мамрош Русин справедливий,
А в бизнесі все уптивий —
Хто-же хоче більше знати,
Прошу прийти й переконатись.
Горівки найлучші має,
Бо злих зовсім не тримає.
Й так віскy, комовицю,
Для всіх добру сливовицю
Арак, коняк, рум, паленка
І кмінкiвка солоденька;
Вина рівнож всї хороші
І то за дешеві гроші.
Пиво сьвіже і холодне —
Лучше бути вже не годне.
Є циґара, щоб курити
Лиш у него тра купити.
Тому Братя, памятайте,
Та до нього завертайте.
А ті, що з контрів приїжджають
Най сей адрес памятають:

Trof. Mamrosh,
110 Morris str.,
Jersey City, N. J.

КОПАЛЬНЯ ЗОЛОТА І ТУНЕЛЬОВА КОМПАНІЯ в BOULDER COLORADO.

Звертаєсь увагу на повисшу Компанію, котра дає незрівнану нагоду вложити в бизнес запрацьований Ваш гріш. Ціна стаку Копальні Золота есть $1.00 за один шер. Сей стак в короткім часї піде в гору, а за пару місяців повинен продаватись за много разів висшу ціну, як коштує тепер. Тепер хочу Вам сказати, що Копальня Золота була переглядана людьми, котрих Ви знаєте. Я пришлю Вам на жадане їх рапорти. Наколи я рішив ся представити стак Копальні Золота читачам сеї ґазети, то подам до відома, що один чоловік найвисшого характеру і становища, знаний передплатникам тої ґазети, звидів майни. Той пан видів майни на свої очи, докладно їх сам оглянув, а вислід тої ревізії, був так вдоволяючий, що я можу ґварантовати, що наколи з Вас котрийсь перечитає сей рапорт, і дізнаєсь хто він есть, то сейчас купить стак. Я пришлю всім той рапорт, хто лиш его зажадає.

А тепер подам пару фактів і чисел про сю Копальню Золота. Компанія має 100 тоновий млин до крушеня, тепер в руху і її наміром є збільшити сю машинерію; перше побільшити силу млина і його розмір на 500 тонів на день, потім 1000 тонів, а евентуально хотяйби і до 2000 тонів. Взавши під розвагу факт, що на се будуть потрібні поправки і задумуючи вести в руху ту машинерію через 320 днів, на рік, то 500 тоновий млин видасть за рік 160.000 тонів. А як сподіємось, то за тону руди можемо дістати $10.00, то найгірший прибуток за оден рік операції з 500 тоновою силою буде $1 600.000. Не сподіємось, щоби робота около одної тони руди коштовала більше як $1.50, а хоть би і $2.00, що значилоб коштів на 320 000 то все такой лишить ся профіту $1.280.000 річно. З 1000 тоновим розміром буде ся мати $2.540.000. З 2000 тоновим розміром будете мати ся $5.080 000.

А тепер хочу звернути увагу читачів тої ґазети на одну річ, а іменно, що се не є жадна спекуляція. Се есть фабрична пропозиція, чиста і ясна як ясною річею есть видобути досить руди, щоби зробити величезні дівіденди для стакголдерів і піднести стак, щоб міг спродавати ся за $5.00, 10.00, 20.00 або $30.00 за шер. Всї поплатні копальні руди суть низького поміру. В копальни золота знаходить ся необграничений засіб руди. В тім випадку копане полекшує виріб; так само, як колиб ви мали гору глини, відповідну до виробу цегли, то тоді поставилибисьте відповідну фабрику до робленя цегли, а наколи вже наробилисьте, посилаєте свій продукт аґентам, щоб розпродали; в низькім помірі копальні руди маєте такі самі гори засобів, котрі переробляєте в золото з тим додатком, що непотребуєте жадних аґентів або сейлсманів, щоб продати товар. Всьо, що есть до роботи, то есть привезти золото до державної фабрики грошей і дістати гроші без всяких уривок.

Після обрахунку завідателя майнів, там знаходить ся руди $9.000.000 вартости. Предкладаємо ті шери $1.00 за оден длятого, щоб сейчас роздобути потрібні фонди для розширеня копальні. Наколи копальня приносить $5.000.000 річного доходу, то стак повинен легко продаватись по $30.00 за шер, що значить, що за кождих $100.00 вложених в інтерес, можете дістати $3000, наколибисьте продали шери. Кромі того, возьміть під розвагу височезні дівіденди, які діставалибисьте річно з вложеного капіталу. Чому оно так есть, що робітник, котрий мало заробляє, не може з вложеним доларом робити доляри і заробити гроші? Я уважаю се за нагоду для читачів тої ґазети, заробити великий профіт а в сути річи, если їх інвестмент есть досить великий, статись богатими, наслідником інвестованя в стак Копальні Золота і Тунельової Комапії. Великі Американські міліонери, зробили свої богацтва в копальнях.

Чомуж Ви не можете стреміти до висшого і ліпшого житя, ніж жити так, як тепер, котрі то стремлїня можуть здійснитись через правильне інвестоване Ваших фондів в добрих Копальнях Золота.

ОСТОРОГА: Однак неможете відтягати. Мусите прислати Ваш ордер сейчас, понеже ціна вскорі підскочить. Єсли не заордеруєте днесь, пришліть по справоздане і другі інформації, як посьвідченя банкові, письма від католицьких сьвященників в Boulder Colo., де знаходять ся майни.

Хто хоче купити шери, нехай виповнить сей бланкет.

Один шер коштує одного доляра. Серія з 25 шерів коштує 25 дол.

Заряджує предприємством Gold Run Co. W. T. Wintermute, якого адреса звучить:

W. T. Wintermute
Pittsburg Branch Office, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.
New York, London, Philadelphia

Зі всім відносити ся на повисшу адресу.

Заповляючи шери виріжте сю картку і зашліть на адресу:
W. T. WINTERMUTE, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.

Отсим посилаю .... дол.

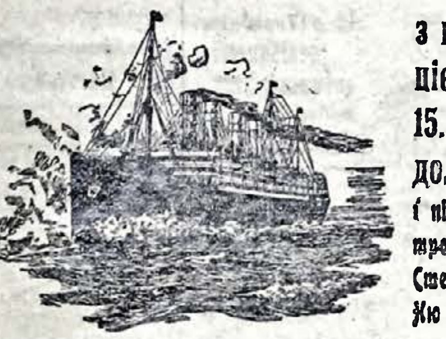
на.. шерів Gold Run Mining and Tunnel Co.

як повну суму.

Імя.., Мешкане..................................

Дата.. ....

Руска Аґенція Корабельна і Пересилка Грошей

з кавцією 15.000 долярів і під контролею Стейту Ню Йорк.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слідуючі справи:

Пересилає Гроші до всіх країв по цінах можливо найтанших і як найскорше.

Продає Шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Америки по найтанших цінах.

Виробляє повновласти, контракти купна і продажи засмотрені підписом конзуля; перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями.

Полагоджує справи військові, як увільнене від асетирунку, військової контролї, увільнене від вправ і т. п.

Міняє гроші — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Адреса:

Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Для уживаючих тютюн.

Поможіть нам розпространяти наш тютюн поміж Вашими знакомими, а дамо Вам отсей фоноґраф даром.

Се не є жадна лялька, дурничка, яку часто дають другі заведеня яко надгороду, противно, се є першої кляси говоруча машина Фоноґраф в кождім взглядї.

В кождий час, коли бажаєте, можете мати безплатний концерт в своїй хаті і се не концерт одного інструменту або одного голосу, але концерт банди і орхестрової музики, сьпівів які чулисьте в старім краю, одним словом — всьо, що любите. Запитайте Вашого купця за „KING" TALKING MACHINE, а він Вам скаже, що она коштує 15.00 дол.

Ми хочемо Вашої помочи в розпространню нашого доброго виробу тютюну до циґаретків і файки. Ми пішлемо Вам кождого рода по троха: Австрийского, Босьняньского, Герцоґовиньского, Турецкого і Росийского вартости 6.00 дол. Ви можете легонько розпродати его між вашими знакомими, позаяк се найлїпший тютюн в сьвітї.

Тютюн, до якого всї звикли в Европі і який они люблять.

По одержаню нашого тютюну запропонуйте его своїм знакомим, если знайдете его за відповідний. Дайте їм наше імя і адресу і сею дорогою поможете розпространяти нашу компанїю. За сю поміч дамо Вам за дармо наш „KING" PHONOGRAPH. Се є правдоподібно тілько одна спосібність, яку коли можете мати, дістати першої кляси говорючу машину без одного цента.

За тютюн рахуємо Вам 6.00 дол. Пришлїть наперед 50 цвт. марками, а ми вишлемо Вам до найблизшого Вам експрес офісу тютюн і фоноґраф; з'еґзамінуйте все, нім заплатите, а если знайдете все задоволяюче, заплатїть на експресї 5.50 дол., а тютюн і фоноґраф буде Ваш.

Гроші звертає ся будь котрому невдоволеному костумерови, — УВАГА. Ся оферта буде тільки так довго, доки не заадвертайзмуємо добре наш тютюн, задля того радимо Вам не відтягатись з ордерами, если хочете мати наш „даремний фоноґраф". 2—

Адреса: EUROPEAN TOBACCO CO
33 LEONARD STR., DEPT. 52 NEW YORK.

Мужеский або женьский

35-доляровий Годинник лишень за 15.50 на Кредит зі сплатою на рати протягом 8 місяців. Найбільша оферта і спосібність, яка коли могла бути. Сї хороші годинники, з волоченими грубо ковертами і артистично вирізаними після найновійшої моди, ґарантує ся на 25 літ; они однак могуть вистати на цїле жите. Можете вибрати собі з поміж: Elgin Waltham, Hampden або Tavannas muvements. Верки сї суть найлїпші; йдуть дуже точно і суть загально знані, як найлучші і наймоднїйші; накручують ся пружиною. Ми жадаємо за сї високої вартости годинники лишень 15.50 місто їх дїйсної вартости 35 дол. Ми не жадаємо гроший наперед. Вишлемо вам Експресом для оглядненя, а если вам годинник подобає ся і ви будете вдоволені з сеї надзвичайно дешевої ціни, то заплатїть аґентови експресовому 7.50 і за пересилку, а сей агент віддасть вам сей годинник. Решту, то є 8.00 дол. ви будете сплачувати місячно по 1.00. Ми вам віримо без ґаранцій, без підпису паперів. Ми не звідуємо ся ваших приятелїв і ваших сусїдів про вас. Тільки напишіть ваше замовлене і обіцяйте заплатити. Памятайте, що ви есьте в повнім посїданю годинника, сейчас по заплаченю сего задатку. Хтоб хотів заплатити цїлу суму за сей хороший годинник, то для того ми установлюємо спеціяльну цїну 13.50. 48

S. C. Freter & Co., 52 Dearbon Str., Chicago, Ill.

Оден з найбільших броварів в Америцї.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.	Голова від него нїколи не болить, бо есть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333.
Night Call 4856.

8 ДЕННИЙ ГОДИННИК.

НЕМНОГІ З ВАС МАЮТЬ ТАКИИ ГОДИННИК ЯК СЕЙ.

Нр. 16, зі сталевим верком, осередком, о 11 камінях, в якім мож бачити, накручуваний і реґульований з гори, з прегарним ціферблятом і скавівками. Годинник сей іде цїлий тиждень без накручованя. Сей годинник є знаменитий під кождим взглядом і гварантований на 15 літ. Всюди по склепах продають его за $14.50. Ми хочем, аби ви запізнались близше з нами. Хочемо, аби ви поручили наш товар вашим приятелям, єсли ви з него вдоволені. Замовте сей $14.50 годинник сейчас, а ми пішлемо вам також 2 дол. позолочуваний ланцущок даром. За сей годинник і ланцушок разом порахуем вам лише $5.00.

Все що потребуєте зробити, се написати ваше імя і офис докладно, сказати о годинник No. 32, післати нам 15 центів в марках почтових в листї а ми пішлемо вам годинник і ланцушок до вашого найблисшого експресового офису, де можете оглянути річи перед заплатою. Єсли думаєте, що годинник і ланцушок післані вам варта $16.50, тоді заплатїть експресовому аґентови решту се є $5.75. Памятайте, що ви не тратите нїчого, бо ми звертаємо гроші кождому хто невдоволений.

Адрес:
GREAT EASTERN WATCH COMPANY Dept. 52
190 West Broadway, New York. 5—

Годики урядові: 8—10 рано, 2—4 попол., 6.30—8 веч.

Руский ✝ Лїкар

Doctor S. Robert Schultz
39 East 7th Str. New York.
Телефон 3645 Orchard.

Лїчить усякі недуги діточі, мужескі і жіночі.

Вилїчене — сли можливе — ґарантує ся.

Лїчить після найновійших систем електрикою, та посїдає найлутші електричні машини.

Досліджує при помочи промінів Рентґена.

Nebulitzer — одиноке найуспішнійше средство проти катару при помочи інгаляції.

DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City,
поміж 2 а 3 евеню. 21

Дає ради і вказівки рівнож листовно.